

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool te Wezembeek-Oppeem

Hoofdstructuur bao

	Instellingsnummer	5959
	Instelling	Vrije Basisschool
directeur		LUCIENNE VAN HERCK
adres		Albertlaan 44 - 1970 WEZEMBEEK-OPPEM
telefoon		02-767.11.85
fax		02-767.10.19
e-mail		directiebs@hhc.be
website/URL		www.hhc.be
	Bestuur van de instelling	962829 - VZW Heilig Hartcollege Tervuren te WEZEMBEEK-OPPEM
adres		Albertlaan 44 - 1970 WEZEMBEEK-OPPEM
	Scholengemeenschap	122234 - Zoniën te HOEILAART
adres		Waversesteenweg 2 - 1560 HOEILAART
	CLB	114991 - Vrij CLB Leuven te LEUVEN
adres		Karel van Lotharingenstraat 5 - 3000 LEUVEN
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	23/04/2012, 24/04/2012, 26/04/2012
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	26/04/2012
	Datum bespreking verslag met de instelling	25/05/2012
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Lieve Leconte
	Teamleden	Leen Willems
	Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
	Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	7
2.1 Leergebieden in de focus	7
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	7
3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	8
3.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	8
3.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming	9
3.3 Lager onderwijs: Nederlands	9
3.4 Lager onderwijs: muzische vorming	11
4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	12
4.1 Personeelsbeheer	12
4.2 Professionalisering	12
4.3 Materieel beheer	13
4.4 Welzijn	13
4.5 Curriculum	13
4.6 Begeleiding	13
4.7 Evaluatie	13
5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	14
6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	15
6.1 Wat doet de school goed?	15
6.2 Wat kan de school verbeteren?	15
6.3 Wat moet de school verbeteren?	15
7. ADVIES	16
8. REGELING VOOR HET VERVOLG	16

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of ze op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of ze zelfstandig de tekorten kan remediëren.

Het advies in dit verslag heeft betrekking op alle erkenningsvoorwaarden uitgezonderd de voorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en woonbaarheid.

Vanaf het schooljaar 2011-2012 vindt de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende woonbaarheid, veiligheid en hygiëne gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle op woonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een afzonderlijk verslag. Alle verslagen worden gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie de onderwijsdoelstellingen en de procesindicatoren of -variabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens het doorlichtingsbezoek.

Tijdens het doorlichtingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag vangt aan met een voor het brede publiek toegankelijke samenvatting. Het vervolgt met een beschrijving van de doorlichtingsfocus.

Tijdens een doorlichting zoeken de onderwijsinspecteurs een antwoord op drie onderzoeksvragen:

- In welke mate voldoet de instelling aan de onderwijsdoelstellingen? (het erkenningsonderzoek)
- In welke mate onderzoekt en bewaakt de instelling op een systematische manier de kwaliteit van de processen zodat deze bijdragen tot het bereiken/nastreven van de onderwijsdoelstellingen? (het kwaliteitsonderzoek)
- Is er in de instelling een algemeen beleid dat het mogelijk maakt om zelfstandig tekorten weg te werken? (het onderzoek 'algemeen beleid')

In drie hoofdstukken geeft de onderwijsinspectie een antwoord op deze vragen.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Om de kwaliteit van de processen in kaart te brengen gebruikt de onderwijsinspectie een kwaliteitswijzer. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de instelling bij haar activiteiten aandacht heeft voor

- doelgerichtheid: welke doelen stelt de instelling voorop?
- ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de instelling om efficiënt en doelgericht te werken?
- doeltreffendheid: worden de doelen bereikt en gaat de instelling dit na?
- ontwikkeling: heeft de instelling aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

Meer informatie over de kwaliteitswijzer vindt u eveneens op www.onderwijsinspectie.be.

Wat de instelling goed doet, wat de instelling kan verbeteren en wat de instelling moet verbeteren komt aan bod bij 'Sterktes en zwaktes van de instelling'.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de instelling de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en/of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

De **vrije basisschool 'Heilig - Hartcollege'** ligt in de faciliteitengemeente Wezembeek-Oppem. De omgeving kent een groeiende Frans- en anderstalige **populatie** en dit weerspiegelt zich in de leerlingenpopulatie. Er loopt een belangrijke invalsweg naar Brussel langsheen deze school. Hierdoor rekruteert de school ook leerlingen vanuit een bredere omgeving. Deze basisschool heeft **twee vestigingsplaatsen**. Het lager onderwijs ligt op dezelfde campus van de secundaire school. Het kleuteronderwijs bevindt zich op enkele kilometers hier vandaan. Het basis- en secundair onderwijs vormt één geheel met elk een eigen autonomie. Er is een goede onderlinge samenwerking gericht op organisatorische afspraken, vlotte informatiedoorstroming van leerlingengegevens en integratieactiviteiten. De basisschool **profileert** zich als een zorgzame en laagdrempelige school met respect voor het Nederlandstalig karakter en de eigenheid van elk kind. Vanuit haar pedagogisch project stelt de school doelen voorop die aansluiten bij de verwachtingen van de overheid en bij de noden van haar leerlingenpubliek. De school kent de voorbije jaren een stijging van het leerlingenaantal en voert vanaf volgend schooljaar een inschrijvingsstop in omwille van capaciteitsproblemen. De **accommodatie** van een aantal klaslokalen in het lager onderwijs belemmert een kwaliteitsvolle en haalbare uitvoering van de kerntaken en heeft een invloed op het welbevinden van de betrokkenen.

Het **erkenningsonderzoek** richtte zich zowel in het kleuter- als in het lager onderwijs naar de leergebieden Nederlands en muzische vorming. Het **kleuteronderwijs** voldoet voor beide leergebieden aan de erkenningsvoorwaarden. In het **lager onderwijs** geldt dit voor het leergebied Nederlands, maar voor het leergebied muzische vorming stelde de inspectie tekorten vast.

In het **kleuteronderwijs** worden de decretale ontwikkelingsdoelen en de leerplandoelen voor de verschillende domeinen van de leergebieden **Nederlands** en **muzische vorming** kwaliteitsvol nagestreefd. De doordachte planning met leerplangerichte bijsturingen, de geïntegreerde werking, de leerbegeleiding en de overlegcultuur dragen hier in sterke mate toe bij. Het onderwijsaanbod vertrekt vanuit een gelijkgerichte visie en steunt op het leerplan, de ontwikkelingsdoelen en een referentiekader dat hierop is afgestemd. Via de thematische werking komen de verschillende vaardigheden, inzichten en attitudes geïntegreerd aan bod. De planning, de ontwikkelde leerlijnen en de uitvoering in de klaspraktijk illustreren de zorgvuldige aandacht voor de bewaking van een volledig, evenwichtig en gradueel aanbod van alle domeinen. Het activiteitenaanbod sluit aan bij de leefwereld van de kleuters en biedt voluit mogelijkheden tot exploreren, experimenteren en actief leren. De taalstimulerende activiteiten, de hoekenverrijking, de doordachte klasinterne differentiatie en de doelgerichte zorginterventies versterken de taalvaardigheid en verhogen de ontwikkelingskansen van de kleuters. Er zijn evenwel nog uitbreidingsmogelijkheden om de vorderingen die de kleuter maakt voor deze leergebieden gelijkgericht en evenwichtig op te volgen en in kaart te brengen.

In het **lager onderwijs** worden de leerplandoelen voor het leergebied **Nederlands** voldoende gerealiseerd. De school bereikt met vrijwel alle leerlingen de eindtermen voor de verschillende domeinen. Het onderwijsaanbod steunt op het leerplan en krijgt invulling door een onderwijsleerpakket. Deze doel- en gelijkgerichte werkwijze bevordert een evenwichtig, gradueel en volledig onderwijsaanbod, maar de individuele planning biedt hier minder garantie voor. Gezien de specifieke leerlingenkenmerken onderneemt de school ook in het lager onderwijs meerdere initiatieven om de taalvaardigheden en de leerkansen van de leerlingen te verhogen en hen doelgericht te begeleiden. De vorderingen van de leerlingen worden systematisch opgevolgd met valide en betrouwbare evaluatie-instrumenten. Deze evaluatiegegevens ondersteunen het leer- en ontwikkelingsproces. Wat het leergebied **muzische vorming** betreft, bevatten de planning, de realisatie van het onderwijsaanbod en de evaluaties onvoldoende indicaties

dat de leerlingen de eindtermen bereiken en dat het leerplan voldoende gerealiseerd wordt. Hoewel de school zich al geruime tijd verdiepte in de visie van de eindtermen en het leerplan en een aantal kwaliteitsvolle klas- en schoolgebonden initiatieven nam, is de volledigheid van het onderwijsaanbod nog niet gegarandeerd. Ook de evaluatiepraktijk binnen dit leergebied kent onvoldoende diepgang. Dit komt vooral omdat het leerplan te weinig richtinggevend is voor de opbouw en de gradatie in doelen en activiteiten.

Om een uitspraak te doen over de **kwaliteitszorg** op deze school, onderzocht de inspectie de evaluatiepraktijk en de deskundigheidsbevordering.

Voor de **evaluatiepraktijk** staat de school aan het begin van een ontwikkelingstraject. Het evaluatiebeleid mist een gezamenlijke gedragen visie die aansluit bij de richtlijnen in het leerplan. Er fungeren weinig ondersteunende afspraken over de inhoudelijke vormgeving van de evaluatie. Hierdoor kent de evaluatiepraktijk een diverse invulling. Voor een aantal leergebieden en -domeinen ervaart de school een sterke nood aan leerplangerichte criteria om de ontwikkelingsevolutie van de leerlingen op te volgen en in kaart te brengen. De bevordering van de **deskundigheid** is doelgericht en werkt ondersteunend. Er is een duidelijke relatie tussen de prioriteiten, het nascholingsplan en de individuele nascholingsbehoeften. Teamgerichte studiedagen, individuele navormingen, werkgroepvergaderingen en overlegmomenten bevorderen het onderwijskundig handelen van de leerkrachten. De positieve ingesteldheid ten aanzien van vernieuwingen is duidelijk aanwezig. Het betekent evenwel een uitdaging voor de school om de professionaliseringsmogelijkheden aan te grijpen voor een veranderingsproces met een diepgaand en blijvend karakter.

Het gedeeld leiderschap, de collegiale samenwerking en het doelmatig overleg versterken de **beleidskracht** op deze school. Het pedagogisch project en het schoolwerkplan vormen een stevige basis om de schoolwerking verder uit te bouwen, maar de beleidsmatige aansturing en opvolging van de onderwijskundige processen heeft nog groeimogelijkheden. De vernieuwingsbereidheid en de dynamiek van alle participanten zijn alvast sterke troeven om de vooropgestelde doelen te kunnen realiseren.

De inspectie besluit het erkenningsonderzoek met een gunstig **advies** voor het kleuteronderwijs en een gunstig advies beperkt in de tijd voor het lager onderwijs. Er is heel wat potentieel aanwezig om samen werk te maken van de geformuleerde tekorten en aanbevelingen. De school verdient alle aanmoediging om op de ingeslagen weg verder te gaan.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

De resultaten van de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne, vindt u terug in een afzonderlijk verslag

2.1 Leergebieden in de focus

Kleuteronderwijs
Nederlands
muzische vorming
Lager onderwijs
Nederlands
muzische vorming

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Personeel
Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Logistiek
Welzijn
Veiligheid
Gezondheid en hygiëne
Milieu
Onderwijs
Evaluatie
Evaluatiepraktijk

3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op:

3.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

Motivering

- De school streeft de decretale **ontwikkelingsdoelen** voor alle domeinen van het leergebied Nederlands doelgericht na. De doordachte planning met leerplangerichte bijsturingen, de geïntegreerde benadering van de verschillende ontwikkelingsaspecten en de leerbegeleiding dragen hier in sterke mate toe bij.
- Om het onderwijsaanbod evenwichtig te plannen, vormen de handleiding van de eigen onderwijskoepel en recentelijk ook het leerplan en de ontwikkelingsdoelen het **referentiekader**. Om de volledigheid van het aanbod efficiënter te bewaken, gebruikt het team vanaf dit schooljaar de netgebonden leerplanzoeker.
- Door de themawerking krijgen de verschillende taalvaardigheden en -inzichten een **geïntegreerde benadering**. Functionele planningsdocumenten, de totaliteit van het activiteitenaanbod en de uitvoering in de klaspraktijk duiden op een **evenwichtig aanbod** van de domeinen luisteren, spreken, 'lezen', 'schrijven' en taalbeschouwing. Deze werking bevordert eveneens de **horizontale samenhang** tussen de verschillende leergebieden.
- Een aantal leerinhoudelijke afspraken rond onder meer woordenschat en de ontwikkeling van doordachte leerlijnen voor de weerkerende thema's versterken de **verticale samenhang**. Deze leerlijnen steunen op het leerplan en verwijzen per leeftijdsgroep naar relevante invalshoeken, begrippen en speelleerhoeken. De graduele opbouw van begrippenlijsten heeft nog groeimogelijkheden.
- Het klasbeeld, de activiteiten, de hoekenverrijking, functioneel en ondersteunend didactisch **materiaal**, evenals de vele interactiemogelijkheden getuigen van een taalstimulerende **leeromgeving** en een kwaliteitsvol taalaanbod dat afgestemd is op de specifieke instroom. Naast de bijzondere aandacht voor woordenschatverwerving, richt het aanbod zich in de oudere leeftijdsgroep ook op de ontwikkeling van de lees- en schrijfvoorwaarden. Illustratief is de doordachte aanpak voor de ontwikkeling van de schrijfmotoriek vanaf de jongste kleuters.
- De school wendt de beschikbare **onderwijstijd** en de aanvullende lestijden in het kader van rand- en taalondersteuning efficiënt aan om de ontwikkelingsdoelen na te streven. De begeleidingsstijl zorgt voor een veilig en positief leer- en leefklimaat.
- De talige ontwikkeling van de kleuters wordt opgevolgd via observaties en screenings, maar kent geen gelijkgerichte aanpak. Uit de voorgelegde **evaluaties** valt niet altijd af te leiden welke aspecten van de taalontwikkeling en welke doelen geëvalueerd worden.
- De **leerbegeleiding** is sterk uitgebouwd vanaf de jongste leeftijdsgroep. Permanente observaties en systematisch overleg rond de taalontwikkeling van de kleuters verscherpen de beeldvorming en leiden tot een aanbod en een ondersteuning op maat van de kleuter. De doelgerichte planning en de zorgvuldige registratie van de interventies dragen hiertoe bij. De doordachte klasinterne differentiatie en de extra begeleiding van de interne zorgleerkrachten versterken zowel de preventieve basiszorg als de verhoogde zorg voor taalzwakke of anderstalige kleuters.
- Om de overgang naar het eerste leerjaar te bevorderen, maakt de school pedagogisch-didactische afspraken voor dit leergebied. Een werkgroep stuurt kwaliteitsvolle acties aan. De gezamenlijke **professionalisering** rond 'schrijfmotoriek', de ondersteuning van de pedagogische begeleiding in functie van taalvaardigheidsonderwijs en de

overlegmomenten verhogen de kwaliteit van dit leergebied en de deskundigheid van de leerkrachten.

3.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming

Voldoet

Motivering

- De school streeft de decretale **ontwikkelingsdoelen** voor alle domeinen van het leergebied muzische vorming doelbewust na. De doordachte planning met leerplangerichte bijsturingen, de ontwikkelde leerlijn rond het thema 'muziek' en de geïntegreerde benadering van de verschillende ontwikkelingsaspecten dragen hier in sterke mate toe bij.
- Net zoals bij het leergebied Nederlands vormen de handleiding van de eigen onderwijskoepel en recentelijk ook het leerplan en de ontwikkelingsdoelen het **referentiekader** om het onderwijsaanbod evenwichtig te plannen. Om de volledigheid van het aanbod efficiënter te bewaken, gebruikt het team vanaf dit schooljaar de netgebonden leerplanzoeker.
- De themapanning, de ontwikkelde leerlijnen voor weerkerende thema's en in het bijzonder de uitwerking van een muzisch project, illustreren de kwaliteitsvolle invulling van een **volledig, evenwichtig, gradueel en geïntegreerd aanbod** van de domeinen beeld, muziek, drama, beweging en media. Deze werking bevordert de ontwikkeling van de verschillende vaardigheden, inzichten en attitudes en versterkt ook de **horizontale samenhang** tussen de verschillende leergebieden.
- Het activiteitenaanbod sluit aan bij de leefwereld van de kleuters en biedt voluit kansen tot **exploreren en experimenteren** en tot actief handelen. Initiatieven waaronder projecten, klasoverschrijdende activiteiten en het schoolfeest geven extra impulsen aan dit leergebied. Het gevarieerd aanbod en de uitdagende hoeken stimuleren de muzische ontwikkeling, de creativiteit, het welbevinden en de betrokkenheid van de kleuters. Het muzisch proces van beschouwen en creëren is duidelijk aanwezig en primeert op het product.
- De school ontwikkelt en gebruikt functioneel didactisch **materiaal** zoals muziek- en techniekkoffers en ontdekdozen om de ontwikkelingsdoelen na te streven. Fotomateriaal en beeldende kleuterwerkjes illustreren de muzische creaties en verrijken de klas- en schoolinrichting.
- Er fungeren weinig afspraken om de muzische ontwikkeling van de kleuters gelijk- en doelgericht op te volgen. De **observaties en evaluaties** beperken zich doorgaans tot een aantal aspecten en vertonen weinig relatie met de vooropgestelde ontwikkelings- of leerplandoelen.
- Omdat de observatiegegevens gering en weinig doelgericht zijn, blijven er mogelijkheden liggen om het muzisch ontwikkelingsproces van de kleuters doeltreffend te **ondersteunen** en in kaart te brengen en om de effecten van de inspanningen voor dit leergebied na te gaan.

3.3 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

Motivering

- De voorgelegde resultaten en schoolloopbaangegevens duiden erop dat vrijwel alle leerlingen de **eindtermen** voor de verschillende domeinen van dit leergebied **bereiken**. Het onderwijsaanbod en de leerbegeleiding ondersteunen in belangrijke mate de realisatie van de leerplandoelen.
- Het leerplan vormt het **referentiekader** om de volledigheid van het onderwijsaanbod binnen dit leergebied te bewaken. Om het leerplan te concretiseren, zijn de

onderwijsleerpakketten richtinggevend. Deze doel- en gelijkgerichte werkwijze, evenals een aantal leerlijnen hebben een gunstige invloed op de **gradatie en continuïteit** in het onderwijsaanbod en op het **evenwicht** tussen de verschillende domeinen van dit leergebied. In sommige leeftijdsgroepen vertoont het onderwijsaanbod een sterke **horizontale samenhang** met andere leergebieden. Deze samenhang komt vooral tot uiting in de projectwerking.

- Hoewel het schoolwerkplan een aantal richtlijnen bevat voor de **planning** van het onderwijsaanbod, kent deze een diverse invulling. De leerkrachten volgen het programma van het onderwijsleerpakket, maar uit de individuele planningsdocumenten valt niet altijd af te leiden welke domeinen aan bod komen of welke doelen vooropgesteld worden.
- Lees-, spreek- en schrijfbevorderende initiatieven, klasdoorbrekende activiteiten, interactieve werkvormen en de uitwerking van projecten bevorderen de ontwikkeling van de taalvaardigheden en attitudes bij de leerlingen en stimuleren hen tot **actief leren**. Doelgericht taalvaardigheidsonderwijs dat vertrekt vanuit een beleidsmatige aanpak heeft nog uitbreidingsmogelijkheden.
- De school wendt haar **onderwijstijd** en de aanvullende lestijden in het kader van rand- en taalondersteuning efficiënt aan om het leerplan Nederlands te kunnen realiseren. Ook de groepering van de leerlingen verloopt doordacht en bevordert de realisatie van de leerplandoelen. Zowel de heterogene als homogene samenstellingen verhogen de mogelijkheden van de leerlingen om van en met elkaar te leren en om hun eigen taalcompetenties te versterken.
- De school heeft een ruim aanbod aan **leermiddelen** en didactisch materiaal om het leerplan kwaliteitsvol te realiseren en om de leerlingen te begeleiden in hun leer- en ontwikkelingsproces. Het functioneel gebruik van de taalleerstrategieën uit de onderwijsleerpakketten en de visualisatie ervan in het klasbeeld ondersteunen de leeromgeving.
- De **evaluatiepraktijk** binnen dit leergebied is doorgaans **valide** en **betrouwbaar** en vormt een ondersteuning voor het leer- en onderwijsproces. De school gebruikt de evaluaties van de gehanteerde onderwijsleerpakketten, eigen ontwikkeld evaluatiemateriaal, genormeerde taaltesten en koepelgebonden proeven om de vorderingen van de leerlingen systematisch op te volgen en in kaart te brengen. Hoewel enkele initiatieven en afspraken duiden op een procesgerichte evaluatie, wijzen de voorgelegde evaluaties, de registraties van de resultaten en de inhoud van de **rapporten** veeleer op meting van kennis en minder op de ontwikkelde vaardigheden en attitudes.
- De **leerbegeleiding** binnen dit leergebied steunt op evaluatieresultaten, een leerlingvolgsysteem, foutenanalyses, observaties en doelmatig overleg. Deze informatie verscherpt de **beeldvorming** en bevordert het aanbod en de ondersteuning op maat van de leerling of van de groep.
- De verschillen tussen de leerlingen worden opgevangen door differentiatie- en remediërmogelijkheden uit de gehanteerde onderwijsleerpakketten, door eigen ontwikkeld materiaal en door verschillende groeperingsvormen. Opvallend is de doordachte aanpak om de leesvaardigheden bij de leerlingen te versterken. De school schakelt meerdere zorgleerkrachten en middelen in om de **basis- en verhoogde zorg** te ondersteunen. Hoewel de klastitularis de eerste verantwoordelijke is voor een preventieve basiszorg, wordt er te snel een beroep gedaan op de inzetbaarheid van het zorgteam om de leerlingen te begeleiden.
- Leerlingen met een taal- of leerstoornis of met leervoorsprong krijgen een aangepast **leertraject**. Deze efficiënte acties verhogen het welbevinden en de leerkansen van de leerlingen.
- De school heeft aandacht voor de **kwaliteitszorg** binnen dit leergebied. De resultaatgegevens leiden tot bijstellingen in het aanbod en de aanpak. Ook de groeiende reflectie op het onderwijsleerpakket gebeurt vanuit een leerplangerichte houding.

3.4 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet niet

Motivering

- De huidige planning en realisatie van het onderwijsaanbod, evenals de evaluaties bevatten onvoldoende indicaties dat de leerlingen de **eindtermen** voor alle domeinen van dit leergebied **bereiken**. Het onderwijsaanbod en de evaluaties zijn onvolledig en kennen te weinig diepgang.
- Hoewel er vanaf dit schooljaar een aantal kwaliteitsvolle aanzetten zijn om het onderwijsaanbod op klasniveau in kaart te brengen, heeft de school nog geen zicht op de **volledigheid** van haar aanbod. Uit de recente oplijsting van de activiteiten blijkt dat niet alle eindtermen voldoende worden aangeboden of ingeoeft doorheen de lagere school. De domeinen media, drama en bewegingsexpressie komen in bepaalde leeftijdsgroepen te weinig evenwichtig aan bod. De bijsturing van overlappingen en hiaten ziet de school als een volgende stap binnen haar ontwikkelingsproces.
- De eindtermen vormen doorgaans het **referentiekader** om het onderwijsaanbod te bepalen, maar het leerplan is nog niet bij iedereen richtinggevend voor de opbouw en de gradatie in doelen en activiteiten. Hierdoor wordt de **verticale samenhang** belemmerd.
- De **planning** van het onderwijsaanbod is sterk uiteenlopend en doorgaans te weinig afgestemd op het leerplan. Uit de meeste individuele planningsdocumenten valt dan ook niet af te leiden welke domeinen aan bod komen of welke doelen vooropgesteld worden. De wijze waarop sommige leerkrachten hun aanbod functioneel en doelgericht plannen, verdient alvast verdere aanmoediging.
- De **horizontale samenhang** tussen de verschillende domeinen van dit leergebied of tussen de andere leergebieden kent een diverse invulling. In enkele leeftijdsgroepen worden bepaalde domeinen en doelstellingen 'verschoven' naar andere leergebieden zonder enige vorm van relevante samenhang. Deze werkwijze verhindert een efficiënte aanwending van de **onderwijstijd** om de leerplandoelen muzische vorming effectief te realiseren.
- Initiatieven waaronder projecten, jaargebonden en klasoverschrijdende activiteiten geven extra impulsen aan de muzische vorming. Ze bevorderen een brede benadering van dit leergebied en stimuleren de creativiteit, het welbevinden en de betrokkenheid van de leerlingen. Hoewel de visie van het leerplan niet expliciet doordrongen is, komt deze meestal wel tot uiting in de activiteiten waarbij het **proces van muzisch beschouwen en creëren** primeert op het product. Het beeldend leerlingenwerk verrijkt de klas- en schoolinrichting.
- Er ontbreken een aantal randvoorwaarden om het leerplan muzische vorming kwaliteitsvol te kunnen realiseren. De **accommodatie** van sommige klassen vormt een beperking. Ook het gebruik van leermiddelen en didactische materialen heeft uitbreidingsmogelijkheden.
- Er fungeren geen uniforme afspraken en criteria om de vorderingen van de leerlingen voor dit leergebied leerplangericht te **evalueren** en om hierover te **rapporteren**. De minimale observaties of evaluaties geven geen volledig en nauwkeurig beeld over het bereiken van de leerplandoelstellingen rond elementaire kennis, inzichten, vaardigheden en attitudes. Enkele leerkrachtgebonden initiatieven duiden inmiddels op een groeiende zorg voor competentie- en procesgerichte evaluatie.
- Omdat de evaluatiegegevens te beperkt zijn, is het ook moeilijk om de leerlingen doelgericht te **ondersteunen** in hun muzisch groeiproces.
- De implementatie van het leerplan muzische vorming is al meerdere jaren een van de schoolprioriteiten. Via studiedagen verdiepte de school zich in de visie van het leerplan en via nascholingen kunnen leerkrachten hun **deskundigheid** verder verruimen. Deze professionaliseringsmogelijkheden hebben nog niet geleid tot een gelijkgerichte

uitvoering in de klaspraktijk omdat een planmatige aanpak en opvolging van de vernieuwingsinitiatieven ontbreekt.

4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert het volgende op:

4.1 Personeelsbeheer

4.2 Professionalisering

4.2.1 Deskundigheidsbevordering

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning.

Motivering

- Het **nascholingsplan** omvat een aantal vooropgezette doelen en een registratie van alle individuele en groepsgebonden nascholingen. Deze nascholingen sluiten zowel aan bij de verwachtingen van de overheid als bij de individuele en schooleigen noden.
- De teamgerichte studiedagen worden voornamelijk bepaald door het beleid. De leerkrachten krijgen meerdere mogelijkheden om individuele **nascholingen** te volgen in functie van eigen interesse en behoeften, maar de intensiteit hiervan is uiteenlopend. De school laat zich ondersteunen door de koepelgebonden begeleidingsdienst, externe diensten en door de scholengemeenschap om haar professionaliseringsbeleid inhoudelijk vorm te geven.
- Kenmerkend voor de school is de open **communicatie** die leidt tot de uitwisseling van expertise en tot het leren en ondersteunen van elkaar. De informele en formele overlegmomenten bieden een meerwaarde om het onderwijskundig handelen van de leerkrachten te versterken. Ook de vele werkgroepen, gericht op onderwijskundige inhoud, dragen bij tot het eigen pedagogisch en didactisch leerproces.
- De school investeert sterk in de **aanvangsbegeleiding** van nieuwe teamleden en van stagiairs. Deze kwaliteitsvolle aanpak bevordert de deskundigheid van deze leerkrachten. Ook de professionalisering van de teamleden op het gebied van zorgspecifieke items krijgt ruime kansen.
- **Functioneringsgesprekken** geven in mindere mate aanleiding om de individuele noden van de leerkrachten in kaart te brengen en om doelgerichte initiatieven te ondernemen die bijdragen tot hun ontwikkeling.
- De **doeltreffendheid** van de professionaliseringsinitiatieven is niet altijd herkenbaar in de klaspraktijk. Gerichte opvolging en meting van de effecten gebeuren minder. Hierdoor verhoogt de kans dat geïntroduceerde vernieuwingen na een tijdje uitdoven of te weinig diepgang kennen.
- Hoewel de teamleden een positieve ingesteldheid vertonen ten aanzien van **vernieuwingen**, betekent het een uitdaging voor de school om haar professionaliseringsbeleid aan te grijpen voor blijvende en diepgaande veranderingsprocessen.

4.3 Materieel beheer

4.4 Welzijn

4.5 Curriculum

4.6 Begeleiding

4.7 Evaluatie

4.7.1 Evaluatiepraktijk

De school staat voor wat betreft de kwaliteitsbewaking van deze indicator/variabele aan het begin van een ontwikkelingsproces.

Motivering

- Het evaluatiebeleid op deze school steunt niet op een gezamenlijke gedragen **visie** die aansluit bij de richtlijnen in het leerplan. Het schoolwerkplan bevat weinig ondersteunende richtsnoeren voor de inhoudelijke vormgeving van de evaluatie. De afspraken richten zich voornamelijk op organisatorische aspecten. Hierdoor kent de evaluatiepraktijk zowel in het kleuter- als in het lager onderwijs geen gelijkgerichte aanpak en te weinig diepgang.
- In het **kleuteronderwijs** vertrekt de evaluatiepraktijk vanuit permanente observaties die gekoppeld zijn aan activiteiten, maar de relatie met het leerplan is niet altijd duidelijk. De observatiegegevens resulteren in twee verschillende evaluatiesystemen. Sommige evaluaties zijn te algemeen en worden niet opgenomen in het kleuterdossier. Deze diverse invulling van de evaluatiepraktijk belemmert een volledige en transparante informatiedoorstroming over de vorderingen van de kleuter voor de verscheidene ontwikkelingscomponenten.
- In het **lager onderwijs** krijgt de evaluatiepraktijk vorm en inhoud vanuit de gehanteerde onderwijsleerpakketten, eigen toetsen, genormeerde testen uit het leerlingvolgsysteem en extern evaluatiemateriaal. Voor een aantal cognitieve leergebieden is de relatie met het leerplan herkenbaar, maar voor andere leergebieden en -domeinen beantwoorden de evaluatiecriteria te weinig aan de richtlijnen van het leerplan. De schooleigen evaluaties zijn sterk resultaatgericht. Ze duiden veeleer op meting van kennis en minder op de ontwikkelde vaardigheden en attitudes. Er zijn wel een aantal goede aanzetten om competentiegericht te evalueren en om evaluatievormen te gebruiken waarbij leerlingen zichzelf kunnen evalueren. De wijze van evalueren voor het leergebied bewegingsopvoeding illustreert de mogelijkheden om de vorderingen van de leerlingen leerplan- en procesgericht op te volgen en in kaart te brengen.
- Hoewel de school de **leergebiedoverschrijdende eindtermen** rond 'leren leren', 'informatie- en communicatietechnologie' (ICT) en sociale vaardigheden doelbewust nastreeft, is de evaluatie onvolledig en weinig representatief. Dit blijkt ook uit de rapportering. De uitgewerkte leerlijnen bieden alvast een stevige basis om deze te vertalen in concrete kijkwijzers en evaluatiemiddelen.
- De school gebruikt een digitaal volgsysteem om de resultaat- en leerlingengegevens in kaart te brengen. Deze zorgvuldige registratie zorgt voor doelmatig overleg en vormt een degelijke basis om het leer- en ontwikkelingsproces van de leerlingen te **ondersteunen**. Er zijn ook uniforme afspraken om de evaluatiepraktijk meer af te stemmen op het leerlingenprofiel. Voor leerlingen met leerstoornissen past de school sticordmaatregelen toe bij de evaluatie. Leerlingen met leervoorsprong krijgen aanvullende, uitdagende evaluaties.

- De resultaten die de leerlingen behalen voor Nederlands en wiskunde zijn doorslaggevend voor de **erkenning** van het getuigschrift basisonderwijs. Door deze sterke cognitieve benadering in de beoordeling komen de andere competenties van de leerlingen minder tot uiting en blijven er mogelijkheden liggen tot een talentgerichte oriëntering naar het secundair onderwijs.
- De school analyseert de resultaten van externe evaluaties. Deze vorm van **kwaliteitscontrole** leidt tot bijsturingen in het onderwijsaanbod en de onderwijsaanpak. Een analyse en bijsturing van de eigen evaluatiepraktijk rond de kwaliteitsaspecten evenwichtigheid, validiteit en betrouwbaarheid heeft nog duidelijke uitbreidingsmogelijkheden.

5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

- De school kent een collegiaal **leiderschap**. De directeur kan rekenen op een deskundig ondersteunend netwerk en op de grote inzet van alle teamleden om het beleid mee vorm te geven. Het organisatorisch vermogen van het intern beleid en de vlotte samenwerking met het secundair onderwijs bevorderen de schoolwerking.
- Het schoolbeleid steunt op een dynamisch schoolwerkplan met organisatorische en onderwijskundige aspecten. Hoewel deze **koersbepaling** een gelijkgerichte uitvoering bevordert, heeft een planmatige aansturing en opvolging van noodzakelijke bijsturingen nog groeimogelijkheden. Om vernieuwingen te implementeren en om afspraken uit te voeren, rekent het beleid vooral op het verantwoordelijkheidsgevoel en de professionaliteit van de teamleden. Dit resulteert soms in uiteenlopende resultaten rond de leerplanrealisatie en de onderwijsprocessen.
- De school profileert zich als een zorgzame, laagdrempelige school. Aangestuurd vanuit het pedagogisch project stelt de school doelen en acties voorop die aansluiten bij de verwachtingen van de overheid en bij de noden van haar leerlingenpubliek. De **schoolvisie** wordt gedragen door alle teamleden.
- Het **talenbeleid** wordt grotendeels aangestuurd vanuit de zorgwerking. De school beschikt over een uitgeschreven visie op haar rol en organisatie rond talenbeleid. Waardevolle initiatieven ondersteunen de uitvoering op klas- en schoolniveau. Doelgerichte activiteiten verhogen de communicatieve vaardigheden van de leerlingen. De school brengt haar leerlingen met een andere thuistaal dan het Nederlands, evenals de leerlingen met een gediagnosticeerde taalproblematiek overzichtelijk in kaart om hun leer- en ontwikkelingsproces doelgericht te kunnen ondersteunen.
- In het lager onderwijs hebben enkele **context- en inputfactoren** een invloed op een kwaliteitsvolle en haalbare uitvoering van een aantal kerntaken en op het welbevinden van de betrokkenen. Door de aangroei van de leerlingenpopulatie, heeft de school nood aan hedendaagse en aangepaste klaslokalen.
- In de school heerst een grote overlegcultuur. Via uitgebreide werkgroepen worden alle teamleden betrokken bij onderwijskundige en organisatorische aspecten. Hierdoor ontstaan beslissingen en afspraken vanuit een participatieve **besluitvorming**. Ook de samenwerking tussen de verschillende parallelklassen verloopt efficiënt.
- De school gebruikt de informatie van tevredenheidsonderzoeken en de resultaten van externe toetsen om de eigen **kwaliteit** te onderzoeken en te bewaken. Een doeltreffend onderzoek naar de effecten van de inspanningen, op basis van de leerlingenresultaten en de gegevens uit het vervolgonderwijs, heeft nog uitbreidingsmogelijkheden.

6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De geïntegreerde benadering van de verschillende vaardigheden, inzichten en attitudes voor de leergebieden Nederlands en muzische vorming in het kleuteronderwijs.
- De leerplangerichte bijsturingen binnen het onderwijsaanbod in het kleuteronderwijs.
- De aandacht voor een doordachte themaplanning gericht op een evenwichtig, gradueel en harmonisch aanbod dat aansluit bij de leefwereld van de kleuter.
- Het evenwichtig en gradueel onderwijsaanbod binnen het leergebied Nederlands in het lager onderwijs.
- De leerbegeleiding binnen het leergebied Nederlands in het kleuter- en lager onderwijs.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De mogelijkheden tot deskundigheidsbevordering.
- De registratie en aanwending van de observatie- en evaluatiegegevens in functie van de ondersteuningsstrategieën.

Wat betreft het algemeen beleid:

- De organisatie en planning van het schoolgebeuren.
- De collegiale verbondenheid, de gezamenlijke betrokkenheid en de doeltreffende overlegcultuur.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De evenwichtige en leerplangerichte evaluatiepraktijk binnen de leergebieden Nederlands en muzische vorming in het kleuteronderwijs.
- Een gelijkgerichte en doeltreffende planning van het onderwijsaanbod Nederlands en muzische vorming in het lager onderwijs.
- De uitrusting in het lager onderwijs om het leerplan muzische vorming kwaliteitsvol te kunnen realiseren.
- De evenwichtigheid, validiteit en betrouwbaarheid van de evaluatiepraktijk binnen het leergebied muzische vorming in het lager onderwijs.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- Een brede evaluatiepraktijk in relatie met de vooropgestelde leerplandoelen rond kennis, vaardigheden, inzichten en attitudes.

Wat betreft het algemeen beleid:

- De beleidsmatige aansturing en opvolging van de onderwijskundige processen vanuit een gezamenlijke gedragen visie.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Een evenwichtig, volledig en gradueel onderwijsaanbod voor alle domeinen van het leergebied muzische vorming in het lager onderwijs.

7. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor kleuteronderwijs.

BEPERKT GUNSTIG

Lager onderwijs

omwille van onvoldoende bereiken van de leergebiedgebonden eindtermen
of nastreven van de attitudinale eindtermen voor
muzische vorming

8. REGELING VOOR HET VERVOLG

Het bestuur van de instelling moet **vanaf 1 april 2015** kunnen aantonen dat de tekorten met een beperkt gunstig advies in voldoende mate werden geremedieerd.

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Lieve Leconte

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: